

PRÁVNICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PAVLA JOZEFA ŠAFÁRIKA V KOŠICIACH
Katedra finančného práva, daňového práva a ekonómie

Platenie daní. Daňové preplatky a daňové nedoplatky.

Košice 24.04.2025

Ladislav Hrabčák

Obsah prednášky

- 2 hlavné časti:
 - Použitie platieb na daň a formy platenia daní:
 - Spôsoby platenia daní
 - Odklad platenia dane a povolenie splátok
 - Daňové preplatky a daňové nedoplatky:
 - Zabezpečenie daňového nedoplatku zriadením záložného práva
 - Dočasne nevymožiteľný daňový nedoplatok a zánik daňového nedoplatku
 - Premlčanie a zánik práva vymáhať daňový nedoplatok
 - Postúpenie daňového nedoplatku
 - Započítanie daňového nedoplatku
 - Daňové nedoplatky v konkurze

Platenie daní

- Predstavuje vrcholný prejav fiskálneho záujmu štátu alebo obce
- **Právny rámec:**
 - Všeobecná úprava – III. časť Daňového poriadku - §§ 55 a nasl.
 - Označovanie platieb dane - vyhláška MF SR č. 378/2011 Z. z. o spôsobe označovania platby dane
- Platenie dane je to, k čomu celá správa daní/celý proces v konečnom dôsledku smeruje
- Je to bez výnimočná povinnosť daňového subjektu
- Daňový poriadok stanovuje (1.) komu a (2.) akým spôsobom majú daňové subjekty platiť daň

Formy platenia dane a použitie platieb

- Platbu dane možno vykonať
 - **bezhotovostným prevodom z účtu** (preferovaný a najčastejší spôsob)
 - vedeného u poskytovateľa platobných služieb na príslušný účet správcu dane,
 - určeného na zloženie zábezpeky na daň, ak tak ustanovuje osobitný predpis, na príslušný účet vedený v Štátnej pokladnici,
 - **v hotovosti**
 - poštovým poukazom na príslušný účet správcu dane,
 - zamestnancovi správcu dane pri výkone exekúcie podľa Daňového poriadku, ak ide o (1.) platby, ktoré majú byť daňovou exekúciou vymožené, alebo ak ide o (2.) sankcie vybrané podľa osobitných predpisov,
 - pri platbách do 300 eur správcovi dane, ktorým je obec; na túto platbu je zamestnanec správcu dane povinný vydať príjmový pokladničný doklad,
 - vykonaním **kompensácie** podľa § 55 ods. 7 Daňového poriadku.

Spôsob platenia dane

- daň sa platí **v eurách** príslušnému správcovi dane (oficiálna mena SR)
- poplatky súvisiace s realizáciou platby dane znáša daňový subjekt
- pri realizovaní platby v prospech daňového subjektu znáša poplatky súvisiace s touto platbou správca dane
- daňový subjekt je povinný **označiť platbu dane** spôsobom podľa všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorý vydá ministerstvo; to neplatí, ak je správcom dane obec

Použitie platby dane I.

- správca dane použije označenú platbu na úhradu príslušnej dane
- správca dane neoznačenú platbu daňového subjektu použije v tomto poradí:
 - na úhradu **daňovej pohľadávky na dani**, na ktorú bola platba určená, s najstarším dátumom splatnosti v čase prijatia platby
 - na úhradu **daňového nedoplatku na dani**, na ktorú bola platba určená, s najstarším dátumom splatnosti v čase prijatia platby
 - na úhradu **splatného preddavku na daň**, na ktorú bola platba určená, s najstarším dátumom splatnosti v čase prijatia platby
 - na úhradu **exekučných nákladov a hotových výdavkov**, príp. daňovej pohľadávky na inej dani, daňového nedoplatku na inej dani, splatného preddavku na daň na inej dani, nedoplatku na cle a nedoplatku na iných platbách s najstarším dátumom splatnosti v čase prijatia platby

Použitie platby dane II.

- Ak v čase prijatia platby dane existuje napr. viacero daňových pohľadávok s rovnakým dátumom splatnosti, tak prijatá platba sa použije na ich úhradu podľa § 55 ods. 6 Daňového poriadku v poradí **podľa ich výšky vzostupne**.
- Ak nemožno použiť platbu podľa § 55 ods. 6 Daňového poriadku, možno túto platbu použiť na **kompenzáciu** daňového nedoplatku, splatného preddavku na daň, nedoplatku na cle a nedoplatku na iných platbách u iného správcu dane, ktorým je (1.) daňový úrad alebo (2.) colný úrad (nie obec).

Použitie platby dane III.

- Správca dane je povinný prijať každú platbu, aj keď **nie je** vykonaná daňovým subjektom, a zaobchádzať s ňou rovnakým spôsobom, ako by ju zaplatil daňový subjekt (**zásada rovnakého zaobchádzania s platbami**)
- Na žiadosť môže byť táto platba preúčtovaná
- Správca dane preúčtuje túto platbu na účet, ktorý mu prideliť na platbu dane, do 30 dní od podania žiadosti vo výške, v akej ju eviduje ako daňový preplatok
- o vybavení žiadosti správca dane informuje toho, kto žiadosť podal
- Za deň platby sa v tomto prípade považuje deň, keď bola platba odpísaná z účtu toho, kto platbu vykonal (nie pripísaná v prospech účtu)

Spôsoby platenia daní

- závisí od konkrétneho druhu dane; úprava obsiahnutá v zákonoch o daniach (napr. zákon o dani z príjmov)
- zovšeobecnením možno uvažovať o:
 - jednorazovom vyrovnaní daňovej povinnosti (napr. DPH)
 - jednorazové vyrovnania daňovej povinnosti kombinované s platením preddavkov na daň (napr. pri dani z príjmov), pričom rozlišujeme:
 - mesačné preddavky na daň
 - štvrtročné preddavky na daň
- podrobnosti a podmienky (napr. pokiaľ ide o platenie preddavkov na daň) sú upravené v os. pr. predpisoch (zákony o daniach)



DAŇOVÝ ÚRAD PREŠOV
Hviezdoslavova 7, 080 01 Prešov



Váš list číslo/zo dňa Naše číslo Vybavuje/linka Prešov
29.01.2025 29.01.2025

Vec
Oznámenie

S účinnosťou od 1.1.2012 je daňový subjekt povinný platbu dane poukazovanú daňovému úradu označiť v zmysle Vyhlášky č. 378/2011 Z. z. o spôsobe označovania platby dane. V súlade s uvedenou vyhláškou Vám daňový úrad oznamuje, že pre daňový subjekt



bolo pre platenie daní pridelené základné číslo účtu :

Číslo účtu pre úhradu dane sa skladá z predčísčia označujúceho druh dane, zo základného čísla účtu označujúceho daňový subjekt a z identifikačného kódu Štátnej pokladnice:

XXXXXX-

predčísle označujúce druh dane základné číslo účtu označujúce daňový subjekt kód banky

Prehľad čísiel účtov pre úhradu najpoužívanejších daní:

Číslo účtu	Druh dane
500208	Daň z príjmov fyzickej osoby rezidenta
500216	Daň z príjmov fyzickej osoby (nerezident zo zdrojov na území SR)

Telefón Fax E-mail Webové sídlo
+421 517088100 dupo-po.kontakt@financnasprava.sk www.financnasprava.sk

500224	Daň z príjmov právnickej osoby (so sídlom v tuzemsku)
500232	Daň z príjmov právnickej osoby (so sídlom v zahraničí)
500240	Daň z pridanej hodnoty
500259	Daň z príjmov zo závislej činnosti
500267	Daň z príjmov vyberaná zrážkou
501163	Daň z motorových vozidiel
501219	Daň z poistenia

Úplný zoznam predčísli označujúcich druh dane a informácie o spôsobe platenia daní je možné získať na www.financnasprava.sk.

Podľa platných pravidiel pre vykonávanie platobného styku sa používa číslo účtu vo formáte IBAN.

Nižšie uvádzame Vaše číslo účtu prekonvertované na formát IBAN pre najpoužívanejšie dane:

Číslo účtu vo formáte IBAN	Druh dane
SK55 8180 5002 0881 4562 5366	Daň z príjmov fyzickej osoby rezidenta
SK44 8180 5002 1681 4562 5366	Daň z príjmov fyzickej osoby (nerezident zo zdrojov na území SR)
SK33 8180 5002 2481 4562 5366	Daň z príjmov právnickej osoby (so sídlom v tuzemsku)
SK22 8180 5002 3281 4562 5366	Daň z príjmov právnickej osoby (so sídlom v zahraničí)
SK11 8180 5002 4081 4562 5366	Daň z pridanej hodnoty
SK94 8180 5002 5981 4562 5366	Daň z príjmov zo závislej činnosti
SK83 8180 5002 6781 4562 5366	Daň z príjmov vyberaná zrážkou
SK15 8180 5011 6381 4562 5366	Daň z motorových vozidiel
SK35 8180 5012 1981 4562 5366	Daň z poistenia

Generovanie čísla účtu na formát IBAN je dostupné na internetovej stránke Štátnej pokladnice www.pokladnica.sk.

Daňový subjekt je zároveň povinný označiť platbu dane správnym variabilným symbolom podľa vyššie uvedenej vyhlášky.

S pozdravom

registrator
oddelenie správy daní 1

Tvorba variabilného symbolu

- Bližšie: [Platenie cla, dan... - PFS](#)

Odklad platenia dane a povolenie splátok

- Inštitút upravený v § 57 DP
- Uplatnenie **zásady dispozičnej**; iniciuje sa na zákl. žiadosti (nie ex off)
- Správca dane **môže** povoliť odklad platenia dane alebo platenie dane v splátkach za podmienok, ktoré určí finančné riaditeľstvo a uverejní ich na svojom webovom sídle
- Najviac **24 m.** odo dňa splatnosti; najskôr odo dňa splatnosti, aj spätne
- **úrok** zo sumy odkladu dane alebo zo sumy povolenej splátky (nie je to „zadarmo“)
- Proti rozhodnutiu o odklade platenia dane alebo rozhodnutiu o platení dane v splátkach **nemožno** podať odvolanie
- Lehotu určenú v rozhodnutí o povolení odkladu platenia dane alebo v rozhodnutí o povolení platenia dane v splátkach **nemožno** predĺžiť ani odpustiť jej zmeškanie
- Súlad so štátnou pomocou
- Nezaplatenie -> zosplatnenie dane (ku dňu pôvodnej splatnosti dane)

Daňové preplatky

- **daňový preplatok** - suma platby, ktorá prevyšuje splatnú daň
- všeobecné pravidlá postupu správcu dane pri ich vrátení sú upravené v DP (nie v III. časti „Platenie daní“ -> 3.hlava IV. časť DP)
- Pri použití daňového preplatku sa primerane postupuje podľa ustanovení DP **o použití neoznačenej platby (!)**
- ak **nemožno** daňový preplatok použiť ako neoznačenú platbu, správca dane na žiadosť daňového subjektu preúčtuje daňový preplatok na daňovú pohľadávku alebo nesplatný preddavok na daň; inak vráti v lehote **do 30 dní** od doručenia žiadosti o jeho vrátenie (podmienka: viac ako 5 eur); osobitné pravidlá pri dani z príjmov a dani z MV
- ak správca dane vráti daňový preplatok **po lehote**, je povinný v lehote do 15 dní od vrátenia daňového preplatku rozhodnúť o priznaní **úroku zo sumy daňového preplatku**, ak jeho výška presiahne sumu 5 eur; úrok = trojnásobok základnej úrokovej sadzby ECB platnej v posledný deň lehoty, v ktorej mala byť suma daňového preplatku podľa tohto zákona vrátená; ak nedosiahne 10 %, použije sa ročná úroková sadzba 10 %; ak správca dane eviduje voči daňovému subjektu daňový nedoplatok, použije úrok alebo jeho časť v lehote na jeho zaplatenie na jeho úhradu
- rovnako správca dane zaplatí daňovému subjektu úrok aj v prípadoch oneskoreného vrátenia **(1.)** nadmerného odpočtu a **(2.)** spotrebnej dane, na ktorú bolo uplatnené jej vrátenie
- daňový preplatok **nemožno** vrátiť, ak žiadosť o jeho vrátenie bola doručená po zániku práva vyrubiť daň alebo rozdiel dane
- za deň vrátenia preplatku sa považuje deň, keď bola suma preplatku **odpísaná z účtu správcu dane**
- poskytovatelia platobných služieb sú povinní oznámiť daňovému subjektu deň, keď došlo k odpísaniu platby z účtu správcu dane

Daňové nedoplatky

- **daňový nedoplatok** - je dlžná suma dane po lehote splatnosti dane
- DP upravuje postup pri riešení daňového nedoplatku v § 80 a nasl.
- postup prichádza do úvahy, ak daňový subjekt nezaplatil daň alebo neodviedol vybranú daň alebo zrazenú daň v lehote:
 - podľa DP,
 - podľa osobitných predpisov (jednotlivé zákony o daniach; napr. ZoDP), alebo
 - určenej v rozhodnutí správcu dane.
- správca dane môže **vyzvať** daňový, aby daňový nedoplatok odviedol alebo zaplatil v ním určenej náhradnej lehote – min. 15 dní + správca dane je povinný vo výzve upovedomiť daňového dlžníka o následkoch neodvedenia alebo nezaplatenia
- proti výzve možno podať **námietku** do 15 dní, má odkladný účinok; rozhodnutie o vyhovení námietke nemusí obsahovať odôvodnenie
- výzva sa použije aj na zaplatenie **iných peňažných plnení**, ktoré nie sú daňou a ktoré boli uložené rozhodnutím správcu dane podľa DP (aj ex. náklady a hotové výdavky)

Zánik daňového nedoplatku a dočasne nevymožiteľný daňový nedoplatok

- Potrebné odlišovať **(1.)** zánik daňového nedoplatku (§ 84 DP) od **(2.)** tzv. dočasne nevymožiteľného daňového nedoplatku (§ 83 DP)
- Daňový nedoplatok, príp. jeho časť zanikne na základe viacerých skutočností
- **Zánik daňového nedoplatku** sa môže viazať na **(1.)** právoplatnosť uznesenia súdu z dôvodov ust. zákonom (napr. ak daňový dlžník zomrel a dedičstvo pripadlo štátu), alebo na **(2.)** právoplatnosť rozhodnutia správcu dane v zákonom ust. prípadoch (napr. povolenie úľavy alebo odpustenie daňového nedoplatku)
- tieto ustanovenia sa vzťahujú aj na zánik **iného peňažného plnenia** uloženého rozhodnutím správcu dane
- daňový nedoplatok alebo jeho časť sa považuje za **dočasne nevymožiteľný**, ak nastane niektorá zo situácií ust. v § 83 DP (napr. jeho vymáhanie od daňového dlžníka alebo od iných osôb, od ktorých mohol byť vymáhaný, je bezvýsledné)

Záložné právo na zabezp. daňového nedoplatku

- **právna úprava a podstata:** ide o jeden zo zabezp. inštitútov upravených v DP (§ 81) + použitie OZ alebo os. predpisov o zál. práve (Notársky poriadok), ak DP neustanovuje inak
- **účel:** zabezpečenie (1.) daňového nedoplatku, príp. (2.) istej daňovej pohľadávky, ktorá vznikne v budúcnosti, ak je odôvodnená obava, že nesplatená alebo nevyrubená daň nebude uhradená
- **predmet záložného práva:** predmet vo vlastníctve daňového dlžníka alebo k jeho pohľadávke; aj k predmetu, ktorý daňový dlžník nadobudne v budúcnosti, a to aj vtedy, ak predmet záložného práva vznikne v budúcnosti alebo jeho vznik závisí od splnenia podmienky
- **nemožnosť zriadiť:** ortopedické pomôcky a kompenzačné pomôcky, vrátane osobného motorového vozidla ZŤP osoby
- **účinnosť voči poddlžníkovi:** ak je poddlžník o tom písomne vyzoomený.
- **zriadenie záložného práva:** rozhodnutím správcu dane + v niektorých prípadoch zápis do verejných registrov (napr. kataster nehnuteľností)
- dlžník + poddlžník majú právo podať odvolanie; nemá odkladný účinok (!)
- správca dane môže žiadať predloženie **súpisu majetku** daňového dlžníka; mala by byť primeraná hodnota zálohu k pohľadávke/nedoplatku (**z. proporcionality**); ak daňový dlžník nevlastní predmet, ktorého hodnota je primeraná, môže aj na predmet vyššej hodnoty
- ak viac záložných práv - uspokojí sa „daňové“ záložné právo **podľa poradia registrácie ZP**
- náklady znáša daňový dlžník – ak neuhradí náklady na zabezpečenie daňového nedoplatku, správca dane je oprávnený ich vymáhať v daňovom exekučnom konaní
- rozhodnutie o zriadení záložného práva môže správca dane z vlastného alebo iného podnetu **zmeniť alebo zrušiť**, a to aj čiastočne, ak (1.) daňová pohľadávka / nedoplatok zaplatený celkom alebo sčasti alebo (2.) ak zanikol predmet ZP alebo (3.) došlo k zániku daňovej pohľadávky alebo daňového nedoplatku iným spôsobom alebo (4.) ak je iný dôvod na jeho zmenu alebo zrušenie
- rozhodnutie o zmene sa doručí (1.) daňovému subjektu a v prípade daňového nedoplatku (2.) daňovému dlžníkovi alebo (3.) poddlžníkovi - môžu do 15 dní podať odvolanie (nie 30 dní! Pozri: § 82 DP); právoplatné rozhodnutie sa doručí príslušnému registru

Premičanie a zánik práva vymáhať daň. nedoplatok

- po šiestich rokoch po skončení kalendárneho roku, v ktorom daňový nedoplatok vznikol; výzva -> nová lehota
- počas DEK neplynie
- potrebné namietat' (neprihliada sa ex effo)
- právo na vymáhanie daňového nedoplatku zaniká po 20 rokoch po skončení kalendárneho roku, v ktorom daňový nedoplatok vznikol

Postúpenie daň. nedoplatku

- iba DÚ / CÚ; dočasne nevymož. daň. nedoplatok / daň. nedoplatok možno za podmienok uvedených v § 86 DP postúpiť
- len na PO so 100 % maj. účasťou Š
- pís. zmluva o postúpení + odplata
- OZ sa subsidiárne nepoužije na otázky neupravené DP (!)

Započítanie daň. nedoplatku

- spôsob zánik daň. nedoplatku
- v prípade, ak má daňový dlžník daňový nedoplatok a zároveň má pohľadávku voči štátnej rozpočtovej organizácii
- len nepremlčané + musia presiahnuť 350 eur a viac
- na zákl. žiadosti DS; FR buď vydá (1.) potvrdenie o započítaní alebo (2.) oznámi, že pohľadávky nezapočíta
- OZ + OBZ sa neuplatnia
- neprichádza do úvahy pri obci

Daňové nedoplatky v konkurze

- **Daňový nedoplatok** = istina pohľadávky (na účely ZKR)
- **Suma dane, na ktorej vrátenie má daňový subjekt nárok** = záväzok (na účely ZKR)
- V konkurze a v reštrukturalizácii vystupuje v mene správcu dane, ktorým je daňový úrad alebo colný úrad, poverený **zamestnanec správcu dane**, finančného riaditeľstva
- V čase od vyhlásenia konkurzu do zrušenia konkurzu pri správe daní za daňový subjekt koná **správca**, okrem oddĺženia a malého konkurzu podľa osobitného predpisu.
- V čase od vyhlásenia konkurzu do zrušenia konkurzu sa na správcu vzťahujú ustanovenia Daňového poriadku a osobitných predpisov, ktoré upravujú práva a povinnosti daňového subjektu (daňové priznania, daňové doklady a iné písomnosti vyhotovené správcom namiesto daňového subjektu sa spravidla považujú za doklady vyhotovené daňovým subjektom)

ĎAKUJEM ZA POZORNOST!

Použitá literatúra

- BABČÁK, V.: *Daňové právo na Slovensku*. Bratislava: EPOS, s. r. o., 2015. s. 752. ISBN 978-80-562-0091-9.
- v prípade otázok ma neváhajte kontaktovať na emailovej adrese: ladislav.hrabcak@upjs.sk